

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

14.08.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[БНР](#)

✓ Васил Велев: Дългът за 1 милиард лева отива във фискалния резерв и няма да се харчи

Националният съвет за тристранно сътрудничество ще се събере в четвъртък, за да обсъди актуализацията на бюджета. Председателят на УС на Асоциацията на индустриалния капитал **Васил Велев** каза в предаването "Нещо повече", че комисията към съвета е имала заседание и всички партньори са подкрепили актуализацията:

Този 1 милиард отива във фискалния резерв. Той от там не се харчи. Разходното перо на бюджета, което се увеличава, е за непредвидени разходи. Цялото увеличение от 285 милиона лева отива в това единствено перо, като в мотивите е указано за какво ще се разходват тези средства. 85 милиона от тях са от продажба на квоти за емисии на парникови газове. От останалите 200 милиона лева 40 милиона са за социални разходи и 160 милиона за разплащания с бизнеса.

Васил Велев обясни, че бюджетът е оставен без резерви, а това не е добре за страната и лишава правителството от всякаква гъвкавост.

Основният проблем на бюджета е, че той е изначално сбъркан – приходите са надценени и ще има по-голям дефицит от заложения. Актуализацията затова е нужна, защото президентът иска да види мерки в подкрепа на заетостта и за повишаване на конкурентноспособността. Ние също го искаме и ще гледаме много внимателно бюджета за 2014-а година.

Според Васил Велев и приходите, които се планират с актуализацията, няма да бъдат изпълнени. Невъзможно е и за кратък срок да се извършат необходими от години реформи:

Дори веднага да се пристъпи към съкращаване на раздутата администрация, като се платят отпуски, предизвестия и т.н., средствата, които са предвидени до края на годината, пак няма да стигнат. Но това не означава, че не трябва да се правят реформи, затова приветстваме решението на вътрешния министър да съкрати 15 на сто от администрацията.

Трудно е да се каже отсега дали ще се стигне до отрицателен БВП, коментира Васил Велев и допълни: Износът за първото полугодие има ръст от над 7% на годишна база, спрямо първата половина на миналата година, вносът е намалял с 1%. Тази динамика също предопределя по-малки приходи в бюджета и е още една причина за ревизия на бюджета.

Цялото интервю с Васил Велев можете да чуете от [звукския файл](#).

[komentator.bg](#)

✓ Васил Велев: Милиардът отива във фискалния резерв и няма да се харчи

Председателят на УС на Асоциацията на индустриалния капитал (АИК) Васил Велев съобщи, че финансовата комисия към Националният съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) е имала заседание, на което всички партньори в тристранката са подкрепили актуализацията на бюджета.

Този 1 милиард лева нов заем отива във фискалния резерв и няма да се харчи, изтъкна Васил Велев пред БНР. Велев поясни, че разходното перо на бюджета, което се увеличава, е за непредвидени разходи, цялото увеличение от 285 милиона лева отива в това единствено перо и в мотивите към закона е указано за какво ще се разходват тези средства. „85 милиона от тях са от продажба на квоти за емисии на парникови газове, 40 милиона са за социални разходи и 160 милиона са за разплащания с бизнеса“, изброи шефът на АИК. По думите на Васил Велев основният проблем на бюджета е, че той е изначално сбъркан – приходите са надценени и ще има по-голям дефицит от заложения.

„Актуализацията за това е нужна, защото президентът иска да види мерки в подкрепа на заетостта и за повишаване на конкурентноспособността. Ние също го искаме и ще гледаме много внимателно бюджета за 2014-а година“, каза Васил Велев. След което допълни, че и приходите, които се планират с актуализацията, за съжаление, няма да бъдат изпълнени.

Бюджетът се нуждае от много по-радикални промени от предвидените в актуализирания му вариант. Това коментира проф. Иван Ангелов от Икономическия институт към БАН. Експертът е на мнение, че социалните мерки трябва да са по-широко застъпени заради изключителната бедност у нас. По думите на проф. Ангелов би било груба грешка, ако бюджетът не се актуализира, въпреки че има различни мнения как точно и дали изобщо трябва. Според Иван Ангелов трябва да се промени и политиката по отношение на държавния дълг и постепенно и контролирано той да бъде увеличаван през следващите 5 години. Освен това икономистът е категоричен, че трябва да има коледна добавка за пенсионерите, както и че минималната работна заплата трябва да се повиши от 1-ви октомври от 310 на 340 лева.

✓ Васил Велев: Бюджетът е изначално сбъркан

Този 1 милиард отива във фискалния резерв. Той от там не се харчи. Разходното перо на бюджета, което се увеличава, е за непредвидени разходи. Цялото увеличение от 285 милиона лева отива в това единствено перо, като в мотивите е указано за какво ще се разходват тези средства. Това коментира пред БНР председателят на УС на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев.

Той посочи, че 85 милиона лв. от тези средства ще бъдат набавени с продажба на квоти за емисии на парникови газове. От останалите 200 милиона лева 40 милиона са за социални разходи и 160 милиона за разплащания с бизнеса. Велев обясни, че бюджетът е оставен без резерви, а това не е добре за страната и лишава правителството от всякаква гъвкавост.

Основният проблем на бюджета е, че той е изначално сбъркан – приходите са надценени и ще има по-голям дефицит от заложения. Актуализацията затова е нужна, защото президентът иска да види мерки в подкрепа на заетостта и за повишаване на конкурентноспособността. Ние също го искаме и ще гледаме много внимателно бюджета за 2014-а година, посочи Велев.

Според него и приходите, които се планират с актуализацията, няма да бъдат изпълнени. Невъзможно е и за кратък срок да се извършат необходими от години реформи.

Дори веднага да се пристъпи към съкращаване на раздутата администрация, като се платят отпуски, предизвестия и т.н., средствата, които са предвидени до края на годината, пак няма да стигнат. Но това не означава, че не трябва да се правят реформи, затова приветстваме решението на вътрешния министър да съкрати 15 на сто от администрацията. Велев не се нае да прогнозира дали икономиката на страната ще влезе в рецесия. Износът за първото полугодие има ръст от над 7% на годишна база, спрямо първата половина на миналата година, вносът е намалал с 1%. Тази динамика също предопределя по-малки приходи в бюджета и е още една причина за ревизия.

Вестник Стандарт

✓ Станчев: Храните ще падат поне до есента

Председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев и председателят на Управителния съвет на Института за пазарна икономика Красен Станчев коментираха пред "Стандарт" петия пореден месец с дефлация в България, който отчете НСИ.

Храните ще падат поне до есента

Красен Станчев

Не виждам никакъв особен проблем в петия пореден месец с дефлация на българската икономика. В такива случаи това, което правят гражданите, е да увеличават леко потреблението си, а фирмите - да търсят начин или да задържат продажбите си за по-добри времена, или да пренасочат направленията на търговията си, търсейки пазари, на които дадени стоки и услуги се търгуват по-добре. В общи линии това, което се наблюдава при цените, е свързано с добра селскостопанска година навсякъде по света. Ясен е спадът на цените по всички борси, на пазара на хранителни стоки и на енергоресурси, включително и на петрола. Така че поне до края на селскостопанския сезон, тоест до есента, вероятно ще продължи падането на цените на хранителните стоки. А може и по-нататък.

Според изследванията на Централната банка е възможен относително добър ръст на икономиката ни, при всеки случай два пъти по-висок от този, който правителството предвижда.

Ако има никакъв ефект от актуализацията на бюджета, това ще бъде малко увеличение на дохода на производителното съсловие. Тези малки и незабележими суми, които ще получат някои хора, вероятно ще отидат за потребление. Но това няма да промени икономиката ни, защото сумите, увеличаващи доходите, са незначителни.

Дефлацията удря бюджета

Васил Велев

Дефлацията по дефиниция не се отразява добре на икономиката на една държава, защото задържа потреблението. Дотолкова, че у нас потреблението се формира на база вносни стоки. По-важно е обаче на този етап да няма спад в износа. Дефлацията не само че не влияе добре на икономиката ни, но тя се отразява и на бюджета. Тъй като при едно и също потребление събраните средства за бюджета от косвени данъци например са по-малко.

Едно от нещата, които трябва да се направят, за да се преодолее дефлацията и да започне ръст на икономиката ни, е актуализацията на бюджета. За да няма допълнително свиване на потреблението. Тъй като е категорично ясно, че приходната част на бюджета няма да се изпълни. Въпреки че това намаление на приходите, което се планира с актуализацията на бюджета, е твърде амбициозно. При това положение трябва да се върви към пропорционално свиване на разходите, защото това ще засили тенденцията и ще действа проциклично, а не антициклично.

✓ Пети пореден месец с дефлация в България

Храните, токът, водата, наемите и здравето. Петте неща, които вероятно вълнуват най-много българи, са и онези, чиито цени падат, се оказва от данните на НСИ.

Вече пет пореден месец Националният статистически институт отчита дефлация. През юли животът е поевтинял с половин процентен пункт. Спадът на цените на храните вече четвърти пореден месец оказва силно влияние върху общата дефлация, защото тази група има най-голямо тегло в потребителската кошница - над една трета. През юли хранителните стоки са поевтинели с 1.6% спрямо предходния месец. Причините за спада са както външни, заради намалението на международните пазари, така и вътрешни.

Годишната инфлация пък е 0.5% - най-ниската стойност от 2010 г. насам. На годишна база най-много са поевтинели здравеопазването и групата, в която влизат жилищните наеми, водата и електроенергията. Спадовете и в двете групи са с по над 3%.

Първенци по спад на цените

При храните най-голям спад през юли отбелязват зеленчуците. Намалението на месечна база е с над 12%, показват данните на националната статистика. Според последния икономически преглед на Българската народна банка (БНБ), цените на зеленчуците в България през последните години се влияят силно от тези на международните пазари.

Причината за това не е особено розова: вносът се увеличава, а националното производство се свива, защото има недостиг на финансови средства, за да се уедри и модернизира производството.

Облеклото и обувките също са отбелязали спад с 2.5% през юли спрямо предходния месец. Тази стокова група обаче стандартно поевтинява през летните месеци.

Очаквано намаление

Прогнозата на БНБ за третото тримесечие на 2013 г. е понижението на годишната инфлация да продължи. Причините са основно дефлацията при административно определяните цени, както и задържането на ниски цени на горивата. През последните три месеца на годината пък анализаторите от БНБ очакват ръст на инфлацията, защото цените на храните на международните пазари ще спрат да намаляват, а петролът ще продължи да спада на годишна база, но с по-нисък темп в сравнение с периода юли-септември.

Всъщност тази тенденция е противоположна на движението на цените през миналата година, когато международните цени на петролните продукти и храните растяха, а освен това в средата на годината се увеличи и регулираната цена на електроенергията. През тази година пък Държавната комисия за енергийно и водно регулиране промени цените преди 1 юли, когато стандартно се взема това решение. Намалението за трите електроразпределителни дружества беше с около 6-7%, а през юли нямаше ново увеличение.

✓ Осигурените продължават да намаляват

Броят на осигурените в държавното обществено осигуряване се е стопил със 113 хил. за една година. През миналата година осигуровки са плащали по-малко от 2.8 млн. души, а през 2011 г. те са били близо 2.9 млн. Това показват данните от годишния отчет на общественото осигуряване (ДОО) за 2012 г., които Националният осигурителен институт публикува във вторник. Тенденцията продължава и през първото тримесечие на тази година. Според данни на осигурителния институт, които "Сега" публикува, осигурените са намалели с 230 хил. души през януари - март 2013 г. спрямо същия период на миналата година. Така в началото на тази година едва 2.5 млн. души са правили вноски в Националния осигурителен институт (НОИ). Все пак обаче през първото тримесечие на годината заетите за първи път от 4 години насам се увеличиха с 2 хил. души. Възможно обяснение за спада на осигуряващите се е, че сивата икономика расте.

И по-малко нови пенсионери

Новопенсионираните се също са намалели през миналата година с почти 20 хил. души, като причината за спада е започналата през 2011 г. реформа, с която възрастта и стажът за пенсиониране се увеличават с по 4 месеца всяка година. През миналата година този спад е успял да компенсира намаляващия брой осигурени. Така съотношението пенсионери - работещи е 80 към 100. Според данните, публикувани от "Сега" обаче, през първото тримесечие на тази година това съотношение се е увеличило със 7 пункта до 88 пенсионери на всеки 100 осигурени. За сравнение, според икономисти здравословното съотношение между плащащи осигуровки и получаващи възнаграждения за старост при разходнопокривна пенсионна система е 2 или 3 към 1.

В съчетание с намерението на правителството да замрази увеличението на възрастта и стажа за известен период от време, това вероятно ще доведе до ръст на дефицита в пенсионната система. За 2012 г. държавата е превела малко над 1.8 млрд. лв. за покриване на дупката в бюджета на ДОО, с 13% повече отколкото през 2011 г. (виж. графиката). Според данните на осигурителния институт общият трансфер от държавния бюджет към общественото осигуряване (за покриване на дефицита, 12% вноска на държавата, социални разходи и др.) е на обща стойност 4.5 млрд. лв., което представлява 54.1% от направените разходи на ДОО през 2012 г.

По-ранно пенсиониране

Средната възраст на новите пенсионери, които са най-масовата категория труд през миналата година, е малко над 61 години. За мъжете възрастта е с около 1 година под предвидената в Кодекса за социално осигуряване (КСО). Жените пък

излизат от пазара на труда средно на 60.7 години, дори малко над предвиденото в КСО. Средно за всички категории труд хората се пенсионират с между 4 и 7 години по-рано и черпят от системата средно по 20.8 години. Разликата се дължи както на различните възможности за ранно пенсиониране, така и на големия брой инвалидни пенсии, които през миналата година са били около 440 хиляди.

Вестник Стандарт

✓ Вдигат праговете за осигуровки

Средно с 5% по-високи се очаква да бъдат за догодина осигурителните прагове. Това показват до момента постигнатите договорености в няколко сектора, както и заявките на работодателите там, където все още се водят преговори със синдикатите. За наетите по трудов договор в селското стопанство вече е договорен среден ръст от 7.11%. За шефове на ферми, агрономи, ветеринари и други аграрни специалисти минималните възнаграждения, върху които се плащат осигуровките, ще нараснат с 10%. Така ръководните кадри ще плащат вноски минимум върху 885 лв., а аналитичните специалисти и техниците върху 632 и 558 лв. За квалифицираните работници прагът е завишен със 7% до 449 лв., а за операторите на машини като трактористи, комбайнери и механици - с 5% до 613 лв. Ръст от 5% до 345 лв. се предвижда и за нискоквалифицираните.

Доста по-скромно увеличение е договорено в търговията, където заетите са 325 000. Средно то е 3.52%, което означава от 10 до 30 лв. повече за различните категории заети. Аналитичните специалисти в търговията догодина ще се осигуряват минимум върху 910 лв. при сегашни 880 лв. За техниците увеличението също е с 30 лв. до 800, а за администрацията - с 15 лв. до 565 лв. Ръстът за квалифицирани работници е 15 лв. на 525 лв., а за продавачите, за които не се изисква квалификация - с 10 лв. до 420 лв.

В консервната промишленост е договорено увеличение от 5% за всички категории служители. Така квалифицираната работна ръка догодина ще се осигурява минимум върху 520 лв. Без промяна ще са праговете само за нискоквалифицираните работници. Почти символичен - 0.07%, е ръстът на минималните осигурителни доходи за над 32-те хиляди работници в хлебопроизводството. Само в три категории ще има увеличение - за специалисти и техници от 550 на 560 лв., и за администрацията - от 430 на 440 лв.

В туризма, където работят 150 000 души, догодина ще има средно с 3.35% по-високи осигурителни прагове. За аналитичните и приложните специалисти увеличението е с 20 и 30 лв. до 800 и 640 лв. С 15 лв. се вдига за квалифицираните работници до 530 лв. Най-големият дял от наетите в туризма обаче попадат в категорията "Персонал зает с услуги за населението", където осигурителният праг ще е 440 лв. при сегашен 430 лв.